

ارائه مدل ساختاری انگیزش تحصیلی و مشغولیت شناختی: میانجی‌گری هیجان‌های

پیشرفت

نگین همتی^۱، دکتر ناصر نوشادی^۲، دکتر فریبرز نیکدل^۳، مریم آسوده^۴

۱. دانشجوی دکتری روانشناسی تربیتی دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران. (نویسنده مسئول).

۲. استادیار روانشناسی تربیتی دانشگاه یاسوج، یاسوج، ایران.

۳. استادیار روانشناسی تربیتی دانشگاه یاسوج، یاسوج، ایران.

۴. کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی دانشگاه بوعلی سینا، همدان، ایران.

فصلنامه ایده‌های نو در تعلیم و تربیت، دوره دوم، شماره دوم، بهار ۱۴۰۱، صفحات ۲۷-۴۰

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۱/۰۷

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۱۱/۲۱

چکیده

در پژوهش حاضر رابطه‌ی انگیزش تحصیلی و مشغولیت شناختی با میانجی‌گری هیجان‌های پیشرفت مورد بررسی قرار گرفت. شرکت‌کنندگان پژوهش، ۳۱۵ دانشجو (۱۷۳ نفر زن و ۱۴۲ نفر مرد) رشته‌ها و مقاطع مختلف دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شیراز بودند که با روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای انتخاب شدند. برای سنجش متغیرهای مورد مطالعه از مقیاس مشغولیت تحصیلی (ریو و تسنگ، ۲۰۱۱)، مقیاس انگیزش تحصیلی (والرند، ۱۹۸۹) و پرسشنامه‌ی هیجان‌های پیشرفت (پکران، ۲۰۰۵) استفاده شد. ارزیابی الگوی پیشنهادی از طریق الگویابی معادلات ساختاری (SEM) و با استفاده از نرم‌افزار AMOS ویراست ۲۴ انجام گرفت. روابط واسطه‌ای در الگوی پیشنهادی با استفاده از روش بوت استرپ آزموده شدند. یافته‌ها نشان دادند که الگوی پیشنهادی از برازش خوبی با داده‌ها برخوردار است. برازش بهتر از طریق حذف دو مسیر غیر معنی‌دار حاصل شد. نتایج نشان دادند که انگیزش درونی اثر مثبت و معنی‌داری بر مشغولیت شناختی دارد، ولی اثر انگیزش بیرونی و بی‌انگیزگی بر مشغولیت شناختی معنی‌دار نبود. نتایج مربوط به روابط غیرمستقیم نیز نشان دادند، هیجان‌های مثبت پیشرفت در رابطه‌ی بین ابعاد انگیزش تحصیلی و مشغولیت شناختی نقش میانجی را ایفا می‌کنند ولی هیجان‌های منفی پیشرفت میانجی‌گر رابطه‌ی بین ابعاد انگیزش تحصیلی و مشغولیت شناختی نمی‌باشند.

واژه‌های کلیدی: انگیزش تحصیلی، مشغولیت شناختی، هیجان‌های پیشرفت.

فصلنامه ایده‌های نو در تعلیم و تربیت، دوره دوم، شماره دوم، بهار ۱۴۰۱